Lietas Nr. A420349016
Lietas arhīva Nr. A42-01081-17/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2017.gada 27.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Līga Biksiniece-Martinova,

piedaloties pieteicējam /pers. A/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Maksātnespējas administrācijas pārstāvei /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 7.oktobra lēmuma Nr.1-11/6 atcelšanu.

A p r a k s t o š ā

[1] Sertificēts maksātnespējas procesa administrators /pers. A/ (turpmāk – pieteicējs) kopš 2007.gada 14.novembra nepārtraukti praktizējis administratora profesijā, un atkārtotas sertificēšanas ietvaros sertifikāta darbības termiņš noteikts no 2015.gada 14.novembra līdz 2017.gada 14.novembrim. Pēdējo divu administratora sertifikāta darbības gadu laikā Maksātnespējas administrācija divas reizes atzinusi normatīvo aktu pārkāpumus pieteicēja darbībā (Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 11.marta lēmums Nr.1-13/70 un 2016.gada 31.marta lēmums Nr.1-13/77).

Ar biedrības „Latvijas Sertificēto maksātnespējas procesa administratoru asociācija" (turpmāk – arī Administratoru asociācija) 2016.gada 11.augusta lēmumu Nr.3-4.2/14 „Par sertifikāta darbības izbeigšanu" izbeigta pieteicēja administratora sertifikāta Nr.00450 darbība.

Pieteicējs lēmumu apstrīdēja Maksātnespējas administrācijā.

[2] Ar Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 7.oktobra lēmumu Nr.1-11/6 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts Administratoru asociācijas 2016.gada 11.augusta lēmums Nr.3-4.2/14. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[2.1] Administratīvais akts ir Administratoru asociācijas lēmums par sertifikāta darbības izbeigšanu, kas adresātam rada tiesiskās sekas, savukārt Maksātnespējas administrācijas ierosinājums ir uzskatāms par vienkāršo pārvaldes darbību.

[2.2] Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 31.marta lēmums Nr.1-13/77 nav pārsūdzēts, līdz ar to ir stājies spēkā.

[2.3] Maksātnespējas administrācija ir atzinusi divus normatīvo aktu pārkāpumus pieteicēja darbībā, pieņemot 2016.gada 11.marta lēmumu Nr.1-13/70 un 2016.gada 31.marta lēmumu Nr.1-13/77. Tāpat ierosinājumā norādīts par Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 12.aprīļa lēmumu Nr.1-15/6 „Par maksātnespējas procesa administratora /pers. A/ rīcības pārbaudes rezultātiem maksātnespējīgās ZS „Ruksīši" maksātnespējas procesā" un Liepājas tiesas 2016.gada 19.maija lēmumu civillietā Nr.20170916, ar kuru noraidīta sūdzība par šo Maksātnespējas administrācijas lēmumu.

[2.4] Administratoru asociācija, pieņemot lēmumu, papildus norādījusi arī informāciju par Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 2.jūnija lēmumu Nr.1-15/7 un lēmumu Nr.1-15/8 par /pers. A/ rīcības pārbaudes rezultātā atzītiem normatīvo aktu pārkāpumiem SIA „SaunMARK" un SIA „Bērzlejas", ar norādi, ka šie lēmumi mēneša laikā pārsūdzami tiesā. Maksātnespējas administrācija, sniedzot papildus informāciju Administratoru asociācijai, ir nodrošinājusi pilnīgāku informāciju par pieteicēja darbību.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 26.maija ierosinājums par sertifikāta darbības izbeigšanu ir administratīvs akts, ar kuru ir konstatēti apstākļi, kas uzliek kādai personai tiesības vai pienākumus. Administratoru asociācijai bija pienākums izpildīt Maksātnespējas administrācijas aktu, kā rezultātā Administratoru asociācijas nolēmums arī ir administratīvs akts.

[3.2] Administratoru asociācijas nolēmums groza Maksātnespējas administrācijas aktu, tomēr Administratoru asociācija, izdodot lēmumu, bija jāvadās tikai pēc Maksātnespējas administrācijas lēmumā fiksētā pamatojuma. Maksātnespējas administrācijas lēmums ir gan grozīts, gan arī papildināts ar citiem faktiem. Turklāt, Maksātnespējas administrācijas nolēmumi nav stājušies spēkā, jo ir pārsūdzēti tiesā. Līdz ar to, Administratoru asociācijas nolēmums ir pieņemts, pārkāpjot administratīvā procesa likumu.

[3.3] Izvērtējot jebkādas darbības, ir jāpiemēro tās tiesību normas, kuras bija spēkā uz maksātnespējas procesa pasludināšanu. Līdz ar to normatīvajos aktos vispār nav paredzēts administratoram piemērot tādu sodu, kas pieļauj sertifikāta anulēšanu.

[3.5] Maksātnespējas administrācijas nolēmumā ir norādīti Maksātnespējas administrācijas nolēmumi /pers. D/ maksātnespējas procesā, kuri nav stājušies spēkā, līdz ar to, Maksātnespējas administrācijai nebija tiesību Administratoru asociācijai iesniegt pieteikumu par administratora sertifikāta anulēšanu, jo viens nolēmums ir atcelts, savukārt otrs atrodas tiesā izskatīšanā. Maksātnespējas administrācijai nav tiesību uzskatīt, ka tās izdotie akti stājas spēkā ar izdošanas brīdi nevis pēc tam, kad ir beidzies pārsūdzības termiņš.

[4] Maksātnespējas administrācijas paskaidrojumā par pieteikumu uzskata to par nepamatotu un noraidāmu, balstoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

[5] Pieteicējs tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, balstoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

Maksātnespējas administrācijas pārstāve tiesas sēdē neatzina pieteikumā ietverto prasījumu uz Lēmumā norādīto argumentu pamata.

M o t ī v u d a ļ

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, konstatē, ka lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, bet strīds ir par to, vai pamatoti izbeigta pieteicēja maksātnespējas administratora sertifikāta darbība.

[7] Saskaņā ar Maksātnespējas likuma *(redakcijā uz Lēmuma pieņemšanas brīdi)* 17.panta 3.[1]daļu lēmumu par administratora sertifikāta darbības izbeigšanu pieņem, ja pēdējo divu administratora sertifikāta darbības gadu laikā Maksātnespējas administrācija divas reizes ir atzinusi normatīvo aktu pārkāpumus administratora darbībā.

Atbilstoši šī panta ceturtajai daļai administratora sertifikāta darbības apturēšanu, izbeigšanu un administratora sertifikāta anulēšanu veic Administratoru asociācija.

Tādējādi, ja pēdējo divu administratora sertifikāta darbības gadu laikā Maksātnespējas administrācija divas reizes ir atzinusi normatīvo aktu pārkāpumus administratora darbībā, Administratoru asociācija izbeidz maksātnespējas administratora sertifikāta darbību. Likumdevējs, izdodot šāda satura tiesību normu, ir izvērtējis tās lietderību un atzinis, ka pie tiesību normā noteiktajiem apstākļiem administratora sertifikāta darbība ir izbeidzama.

[8] Kā izriet no lietas materiāliem, pieteicēja atkārtotas sertificēšanas ietvaros sertifikāta darbības termiņš noteikts no 2015.gada 14.novembra līdz 2017.gada 14.novembrim. Savukārt ar Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 11.marta lēmumu Nr.1-13/70 un 2016.gada 31.marta lēmumu Nr.1-13/77 divas reizes atzīti normatīvo aktu pārkāpumi pieteicēja darbībā.

[8.1] Attiecībā uz Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 11.marta lēmumu Nr.1-13/70 konstatējams, ka ar Liepājas tiesas 2016.gada 6.maija lēmumu lietā Nr.C20234615 izbeigta tiesvedība Maksātnespējas administrācijas pieteikumā par maksātnespējīgās fiziskās personas /pers. E/, /pers. F/ maksātnespējas procesa administratora /pers. A/ atcelšanu. Tiesvedība izbeigta sakarā ar pieteikuma atsaukumu, jo administrators izpildījis Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 11.marta lēmumā Nr. 1-13/70 uzlikto tiesisko pienākumu. Tā kā tiesiskā pienākuma izpildīšana neanulē administratora izdarīto pārkāpumu, kas konstatēts ar Maksātnespējas administrācijas lēmumu, un pārbaudot ierakstus Tiesu informācijas sistēmā, nav konstatējams, ka pieteicējs būtu pārsūdzējis Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 11.marta lēmumu Nr.1-13/70 un tiesa to būtu atcēlusi, līdz ar to nav pamata apšaubīt šī lēmuma spēkā esamību.

[8.2] Attiecībā uz Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 31.marta lēmumu Nr.1-13/77 konstatējams, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 3.maija lēmumu civillietā Nr.C29461216 atteikts pieņemt sūdzības precizējumus par Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 18.marta lēmuma Nr.1-13/77 atzīšanu par nepamatotu un atcelšanu. Savukārt no ierakstiem Tiesu informācijas sistēmā nav konstatējams, ka tiesa būtu pieņēmusi sūdzību par Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 31.marta lēmumu Nr.1-13/77 un to atcēlusi, tādējādi nav pamata apšaubīt šī lēmuma spēkā esamību. Attiecīgi tiesas sēdē iesniegtā 2016.gada 26.aprīļa elektroniskā pasta izdruka *(lietas 48. – 49.lapa)* nevar apstiprināt pieteicēja apgalvojumu, ka Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 31.marta lēmums Nr.1-13/77 ir pārsūdzēts Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, un tiesa sūdzību vēl nav izskatījusi.

[8.3] Tādējādi konkrētajā gadījumā bija iestājušies Maksātnespējas likuma 17.panta 3.[1]daļā paredzētie priekšnoteikumi, lai Maksātnespējas administrācija būtu tiesīga ierosināt jautājumu par administratora sertifikāta darbības izbeigšanu.

Papildus norādāms, ka, lai gan ierosinājumā minēto Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 12.aprīļa lēmumu Nr.1-15/6 „Par maksātnespējas procesa administratora /pers. A/ rīcības pārbaudes rezultātiem maksātnespējīgās ZS „Ruksīši" maksātnespējas procesā" Administratoru asociācija nav ietvērusi administratīvā akta pamatojumā, arī šis lēmums ir spēkā esošs, jo ar Liepājas tiesas 2016.gada 19.maija lēmumu civillietā Nr.C20170916 noraidīta pieteicēja sūdzība par Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 12.aprīļa lēmumu Nr.1-15/6.

[9] Attiecībā uz pieteicēja uzskatu, ka normatīvajos aktos nav paredzēts administratoram piemērot tādu sodu, kas pieļauj sertifikāta anulēšanu, jo izvērtējot pieteicēja darbības, bija jāpiemēro tās tiesību normas, kuras bija spēkā uz maksātnespējas procesa pasludināšanas brīdi, tiesa norāda, ka personas maksātnespējas process ir nošķirams no maksātnespējas administratora darbības profesionalitātes un likumības izvērtēšanas procesa, ko nozares pašregulācijas ietvaros veic Administratoru asociācija.

Atbilstoši Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta ceturtajai daļai normatīvajam aktam vai tā daļai nav atpakaļejoša spēka, izņemot likumā īpaši paredzētus gadījumus.

Arī tiesību teorijā atzīts, ka publiskajās tiesībās jaunā tiesību norma parasti ir piemērojama tiem apstākļiem, kuri radušies pirms, bet turpinās pēc jaunās tiesību normas spēkā stāšanās (ievadītiem vai turpinātiem apstākļiem), respektīvi, jaunajai tiesību normai ir tūlītējs spēks. Protams, jaunajai tiesību normai ir uz priekšu vērsts spēks un tā piemērojama nākamiem apstākļiem. Līdz ar to pēc būtības vienīgi noteikumi par tiesību normas atpakaļvērstu spēku uzlūkojami kā izņēmums no šā pamatprincipa. *(sk. Kalniņš E. Tiesību normas spēkā esamība un intertemporālā piemērojamība. Likums un Tiesības, jūlijs, 2000, 219.lpp.).*

Maksātnespējas likuma pārejas noteikumu 2. un 5.punktā ir noteikti izņēmumi spēku zaudējušu tiesību normu piemērošanai vienīgi attiecībā uz maksātnespējas procesu norisi. Tādējādi tiesas ieskatā attiecībā uz maksātnespējas administratora darbības profesionalitātes un likumības izvērtēšanas procesu likumdevējs nav noteicis Maksātnespējas likuma atpakaļvērstu spēku. Līdz ar to Administratoru asociācija pamatoti piemēroja Maksātnespējas likuma *(redakcijā uz Lēmuma pieņemšanas brīdi)* 17.panta 3.[1]daļu.

[10] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus kopumā, nekonstatē procesuālus pārkāpumus lietas izskatīšanas gaitā. Par lietas ierosināšanu pieteicējam paziņots savlaicīgi, un ir ievērots arī uzklausīšanas pienākums. Savukārt tā kā tiesību normu pārkāpumi pieteicēja darbībā konstatēti ar Maksātnespējas administrācijas lēmumiem, kuru kontrole īstenojama vispārējās jurisdikcijas tiesā, Administratoru asociācija pamatoti nav veikusi ar lēmumiem konstatēto pārkāpumu izvērtēšanu. Arī tiesa šajā procesā nevar pēc būtības pārskatīt maksātnespējas procesa gaitā veiktos pārkāpumus, ko jau ir izvērtējusi vispārējās jurisdikcijas tiesa.

Ņemot vērā, ka Maksātnespējas likuma *(redakcijā uz Lēmuma pieņemšanas brīdi)* 17.panta 3.[1]daļa ir imperatīva tiesību norma, iestājoties normā paredzētajiem apstākļiem, iestādei obligāti ir jāpieņem lēmums par sertifikāta darbības izbeigšanu, nevērtējot administratora darbībā atzīto normatīvo aktu pārkāpumu raksturu un neizdarot lietderības apsvērumus.

[11] Attiecībā uz pieteicēja uzskatu, ka Maksātnespējas administrācijas ierosinājums par sertifikāta darbības izbeigšanu ir konstatējošs administratīvais akts, un Administratoru asociācijai bija pienākums to precīzi izpildīt un nebija tiesību lēmumā iekļaut faktus par citiem Maksātnespējas administrācijas konstatētajiem pārkāpumiem, tiesa norāda, ka administratīvais akts ir Administratoru asociācijas lēmums par sertifikāta darbības izbeigšanu, kas adresātam rada tiesiskas sekas, savukārt Maksātnespējas administrācijas ierosinājums ir vienkārša pārvaldes darbība. Līdz ar to nav

pamata uzskatam, ka Administratoru asociācijai bija saistoši vienīgi ierosinājumā konstatētie apstākļi. Tieši pretēji, Administratoru asociācijai lēmumu par sertifikāta darbības izbeigšanu ir jāpieņem patstāvīgi, pamatojoties uz objektīvi noskaidrotiem apstākļiem. Attiecīgi Administratoru asociācijai bija objektīvi jāpārliecinās par Maksātnespējas administrācijas lēmumu spēkā esamību.

[12] Ņemot vērā iepriekš secināto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējami ne materiālo, ne procesuālo tiesību normu pārkāpumi, līdz ar to Lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu.

R e z o l u t ī v ā

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Maksātnespējas administrācijas 2016.gada 7.oktobra lēmuma Nr.1-11/6 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* L.Biksiniece-Martinova